

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 151, 08.04.2024

Kaupunginhallitus, § 135, 25.03.2024

§ 151

Tampereen palveluliikenteen avustajatoiminta

TRE:876/08.01.01/2024

Kaupunginhallitus, 08.04.2024, § 151

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, suunnittelujohtaja Leena Viitasaari, puh. 050 553 8672 ja talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen palveluliikenteen avustajatoiminta käynnistetään ja rahoitetaan vuoden 2024 osalta kaupunginhallituksen varamäärärahasta ja kulttuuri- ja liikuntarahastosta esitetyn mukaisesti.

Perustelut

Tampereen palveluliikenteessä (Pali) on 20 linjaa, joiden matkamäärä oli vuonna 2023 yhteensä noin 188 800 matkaa. Pali-busseissa on ollut Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) avustajia vuoden 2023 alusta, jolloin kaupungin sote-palveluissa työskennelleet avustajat siirtyivät liikkeenluovutuksessa hyvinvointialueelle. Pirkanmaan hyvinvointialue on vähentänyt asteittain Tampereen palveluliikenteen avustajia ja tietojen mukaan avustajatoiminta päättyy kokonaan kesän tai alkusyksyn 2024 aikana. Tampereen Pali-busseissa on edellä mainittuja hyvinvointialueen avustajia 5.4.2024 alkaen enää kaksi. He jatkavat saatujen tietojen mukaan 7.6.2024 asti. Pali-bussin avustaja auttaa asiakasta, ostoksia ja apuvälineitä autoon ja autosta pois. Avustaja hoitaa asiakkaan apuvälineiden asianmukaisen kiinnityksen, avustaa maksamisessa ja turvavöiden kiinnittämisessä. Asiakas voi liikkua apuvälineen tai pyörätuolin kanssa. Avustajatoiminta toteuttaa osaltaan yhdenvertaisuutta mahdollistaen liikuntakyvyn kannalta heikommassa asemassa olevien asiointia ja pääsyä esimerkiksi liikunta- tai kulttuuripalvelujen pariin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunki on selvittänyt palveluliikenteen mahdollisia avustajapalvelun järjestämisvaihtoehtoja huomioiden kuluvan ja tulevien vuosien tiukan taloustilanteen. Selvitystyötä avustajatoiminnan järjestämisestä kaupungin toimintana on tehty yhteistyössä Tuomi Logistiikka Oy:n, Tampereen Sarka Oy:n ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus keskusteli Tampereen palveluliikenteen avustajatoiminnasta ja sen vaihtoehtoista kehittämiskokouksessaan 25.3.2024. Vaihtoehtoista käydyn keskustelun pohjalta on päädytty esittämään vaihtoehtoa, jossa kaupunki hankkisi avustajapalveluna Sarka Oy:ltä seitsemän (7) avustajaa vuoden 2024 loppuun asti. Vuoden 2025 osalta päätökset esitetään tehtäväksi talousarviovalmistelun ja päätöksenteon yhteydessä. Avustajapalvelun tilaajana toimisi sivistyspalvelujen palvelualueen yhteiset palvelut. Avustajatoiminnan seitsemän avustajan kustannusarvio vuoden 2024 osalta on 137 400 euroa. Palvelun kustannukset esitetään rahoitettavaksi vuoden 2024 huhti-joulukuun osalta kaupunginhallituksen varamäärärahoista 107 400 euroa ja kulttuuri- ja liikuntarahastosta 30 000 euroa.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Tarja Puskala, Jukka Männikkö, Lauri Savisaari, Leena Viitasaari

---

Kaupunginhallitus, 25.03.2024, § 135

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kaupunginhallituksen Tampereen palveluliikenteen avustajatoiminnan tilannekatsauksesta käymä keskustelu merkitään tiedoksi.

Perustelut

Palveluliikenne on kaikille avointa joukkoliikennettä ja Pali-bussissa maksetaan Nyssen maksuvälineillä. Palveluliikenteessä on Tampereella tällä hetkellä 20 linjaa, joiden matkamäärä oli vuonna 2023 yhteensä 188 749 matkaa. Pali-busseissa avustaminen on ollut lähinnä kauppapalveluihin liittyvää, ostosten kotiin kuljettamista ja apuvälineiden kanssa avustamista. Palveluliikenteen avustajatoiminta toteuttaa osaltaan yhdenvertaisuutta mahdollistaen myös liikuntakyvyn kannalta heikommassa asemassa olevien asiointia. Palveluliikennettä on myös muissa Pirkanmaan kunnissa, mutta siihen liittyvää avustajatoimintaa on Pirkanmaan hyvinvointialueelta (Pirha) saadun tiedon mukaan vain Tampereen Pali-busseissa.

Palveluliikenteen avustajapalvelut olivat vuoden 2022 loppuun asti osa kaupungin sosiaali- ja terveystalouden toimintaa ja kustannuksia. Sote-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

uudistuksessa kuntien vuosien 2021 ja 2022 toteutuneet sote- ja pela -kustannukset vaikuttivat kuntien verorahoituksen leikkauksiin ja vastaavasti ko. tietojen perusteella valtio on määritellyt hyvinvointialueiden rahoitusta. Syksyllä 2022 Pirkanmaan sote-uudistuksen valmistelun yhteydessä sovittiin, että Tampereen kaupunki huolehtii jatkossa Palveluliikennöinnistä (Pali) ja Pirkanmaan hyvinvointialue (Pirha) huolehtii palveluliikenteen avustajatoiminnasta. Avustajina toimineet 16 henkilöä, jotka työskentelivät kaupungin sote-palvelualueella, siirtyivät liikkeenluovutuksessa Pirhalle 1.1.2023.

Pirha on organisoinut avustajatoimintaa uudelleen ja vähentänyt Tampereen palveluliikenteen linjoilla olevien avustajien määrää viime syksystä alkaen. Nykymuotoinen avustajatoiminta Tampereen palvelulinjoilla päättyy saadun tiedon mukaan kesäkuussa 2024. Pirhassa jatkaa kuitenkin kuusi avustajaa alueellisesti koematkustajatoimintaa yksittäisten asiakkaiden kanssa, mukaan lukien asiakkaita, jotka eivät ole saaneet sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisia kuljetuksia. Tavoitteena on totuttaa asiakkaita käyttämään kuntien Pali-liikennettä sekä muuta joukkoliikennettä. Lakisääteinen, sosiaalihuolto- tai vammaispalvelulain mukaiset kuljetukset ovat hyvinvointialueen vastuulla samoin kuin päiväkeskustoiminnan kuljetukset.

Kuntalaiset, etenkin ikäihmiset ovat antaneet muuttuneesta palvelutilanteesta palautetta ja vedonneet hyvinvointialueeseen avustajapalvelun säilyttämisen puolesta. Kaupunki on selvittänyt palveluliikenteen avustajapalvelun tilannetta sekä mahdollisia avustajapalvelun järjestämisen vaihtoehtoja huomioiden kuluvan ja tulevien vuosien tiukan taloustilanteen ja kaupunginhallituksen ohjauksen, jonka mukaan uusista palveluavauksista tulee pidättäytyä. Selvitystyötä avustajatoiminnan vaihtoehtoista kaupungin toimintana on tehty yhteistyössä Tuomi Logistiikka Oy:n, Tampereen Sarka Oy:n ja Pirhan kanssa. Sarkalta avustajapalvelu olisi mahdollista hankkia sidosyksikköhankintana. Kun Sarka työllistää työttömiä henkilöitä palkkatuella, se vaikuttaa kunnan työmarkkinatukimenoihin positiivisesti eli niitä vähentäen.

Palveluliikenteen avustajatoiminnan osalta on tunnistettu kolme vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1. Kaupunki järjestäisi palveluliikennettä, mutta ei avustajapalvelua. Palveluliikenteeseen tehtäisiin tarvittavat muutokset, jotta liikennöinti on mahdollista ilman avustajaa. Edellyttäisi muutoksia kuljettajan tehtäväkuvaan sekä Pali-bussin tilaamista järjestelmän kautta, kun avustajia ei enää olisi.

Vaihtoehto 2. Kaupunki järjestäisi palveluliikenteeseen avustajapalvelua. Palvelu voitaisiin hankkia kaupungin Tampereen Sarka Oy:ltä. Avustajia olisi alle 10. Esimerkiksi kahden avustajan kustannus heinä-joulukuulta olisi noin 30 000 euroa (vuosikustannus 60 000 euroa). Malli edellyttäisi muutoksia palveluliikenteeseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vaihtoehto 3. Kaupunki järjestäisi palveluliikenteeseen avustajapalvelua. Palvelu voitaisiin hankkia Tampereen Sarka Oy:ltä. Jos avustajia olisi 10, niin palveluliikenne voisi jatkua lähes nykyisellään. Kustannusarvio 10 avustajan mallissa ajalle heinä-joulukuu 2024 olisi noin 142 000 euroa (vuosikustannus 284 000 euroa).

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta käsitteli asiaa 21.2.2024 ja päätti oikeuttaa joukkoliikennejohtajan hyväksymään palveluliikenteeseen autoavustajien poistumisen vuoksi tehtäviä linjakohtaisia muutoksia niin, että palveluliikenteen kustannukset eivät nouse. Kunkin palveluliikennelinjan vaatimat muutokset määritetään tapauskohtaisesti.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Tarja Puskala, Jukka Männikkö

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle ja johtaja Mikko Nurmiselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Sari Tanus ja Eetu Hukkanen poistuivat kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 16.4.2024 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 16.4.2024.

Muutoksenhakuviranomainen

Kaupunginhallitus

Tampere
16.04.2024

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§151

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.